

A csalogány és a rózsza

– Azt mondta, hogy táncolna velem, ha vörös rózsát vinnék neki – kiáltott a fiatal diák –, de nincs vörös rózsza az egész kertemben.

Hallotta a diákot a csalogány a tölgyfán a fészkében. Kikukucskált a levelek közül és csodálkozott.

– Nincs vörös rózsza az egész kertemben! – kiáltott a diák és szép szeme könnybe lábadt. – Ah, milyen apróságokon múlik a boldogság! Elolvastam mindent, amit a bölcsek írtak, ismerem a tudomány minden titkát, de mert nincs vörös rózsám, tönkre van téve az egész életem.

– Íme, végre egy igaz szerető – szólt a csalogány. – Minden éjjel róla énekeltem, bár nem is ismertem. Minden éjjel elpanaszoltam sorsát a csillagoknak és most végre láthatom őt. A haja sötét, mint a jácint és az ajka vörös, mint a vágyakozásának a rózsája, de a szenvedély haloványvá tette az arcát, mint a sápadt elefántcsont, és a szomorúság rányomta a bélyegét a homlokára.

– A hercegnél bál lesz holnap este – mormolta a fiatal diák – és a szerelmem ott lesz a bálon. Ha viszek neki vörös rózsát, akkor velem fog táncolni hajnalhasadtáig. Ha viszek neki vörös rózsát, a karomban fogom tartani őt, ráhajtja a fejét a vállamra és a kezét a kezembe zárhatom. De nincs vörös rózsza a kertemben, így hát egyedül fogok ülni, és ő elmegy majd mellettem. Ügyet sem vet rám, és a szívem meghasad.

– Ez valóban igaz szerető – szólt a csalogány. – Amiről én dalolok, ő végigszenszedi, ami nekem öröm, az neki gyötrelmem. A szerelem valóban csodálatos dolog. Értékesebb, mint a smaragd, drágább az opálnál, gyöngyön és gránát-

almán meg nem vásárolható, és nem is árulják a vásártéren. Nem kapható a kereskedőnél, és nem is lehet lemérni a mérlegen, mint az aranyat.

– A zenészek fent ülnek majd a karzaton – szólta a fiatal diák – és játszanak a vonós hangszereken, és az én szerelmem táncolni fog a hárfa és a hegedű hangjára. Táncolni fog, olyan könnyedén, hogy a lába nem is éri a földet, és a tarka ruhás udvaroncok ott nyüzsögnek majd körülötte. De énvelem nem fog táncolni, mert nincs vörös rózsám, amit elvihetnék neki – és leborult a fűbe, kezébe temette az arcát és sírt.

– Miért sír? – kérdezte a kis zöld gyíkcocská, amikor elszaladt mellette, farkát fölfelé kunkorítva.

– Miért? – kérdezte a pillangó, aki ide-oda libegett a napsugár nyomán.

– Vajon miért? – suttogott a százsorszép szomszédjához lágy, halk hangon.

– Egy szál vörös rózsáért sír – szólta a csalogány.

– Egy szál vörös rózsáért? – kiáltották –, milyen nevetséges! – és a kis gyík, aki cinikus volt egy kissé, hangosan elnevette magát.

De a csalogány megértette a diák szomorúságának titkát, és némán ült a tölgyfán és gondolkozott a szerelem misztériumán.

Egyszerre csak széttárta barna szárnyait és fölemelkedett a levegőbe. Átsuhant a ligeten, mint az árnyék, és átrepült a kerten.

A pázsitos tisztás közepén szépséges rózsafa állt, és a csalogány, amikor meglátta, odarepült hozzá és ráült az egyik ágára.

– Adj egy szál vörös rózsát – kiáltott – és én eléneklem neked a legédesebb énekem.

De a fa a fejét rázta.